

Індивідуалізація навчально-виховної взаємодії в роботі вчителя з учнями

Підвищення якості освіти є головним напрямком розвитку держави та залучення її до європейського освітнього простору. Тож виховання та навчання у початковій сучасній школі вимагає дослідження впливу різних технологій індивідуалізованого виховання та змін у структурі освітнього процесу.

Важливим моментом у процесі виховання є індивідуальний підхід до учнів. Він дає можливість урахувати темп роботи кожного учня, його готовність, створення можливості перевірки всіх завдань, контролю й оцінювання результатів, забезпечує відносну самостійність, вимагає часу і зусиль учителя. Значний внесок у розробку питань розвитку особистості, урахування закономірностей розвитку дитини, індивідуального підходу у вихованні та навчанні зробили своїми працями такі визначні педагоги та психологи: Л.С. Виготський, В.В. Давидов, Н.В. Менчинська, С.Л. Рубінштейн, Л.В. Занков, І.Я. Лернер, М.І. Махмутов, О.М. Матюшкін, П.І. Підкасистий, О.М. Пехота, Н.Ф. Талізїна, І.Ф. Харламов, Г.І. Щукїна, В.В. Ягупов, І.С. Якиманська та інші.

Шкільна практика та дослідження свідчать, що найважливішим способом індивідуалізації роботи з учнями є те, як вчитель проводить урок, адже саме він найчастіше впливає наступїнь мотивації своїх учнів. Добре вмотивований, креативний та відповідальний учитель здатний докласти чималих зусиль для проведення привабливих занять і, свїдомо спрямовуючи дидактичний процес, мінімізувати вплив великого класу на ефективність навчання, усвідомлюючи, що індивідуалізація – це стратегія для одного учня, – це означає, що кожен учень працює окремо, хоча інші учні можуть працювати поруч. Індивідуалізація також передбачає, що вчитель відмовиться від своїх звичок, вклавши свій професіоналізм, широкі психологічні та педагогічні знання, знання своїх наставників і методи виховання вчителя, методи викладання, організаційні форми, дотриману систему дидактичних правил і правил у різні способи активізації учнів у навчальному процесі – навчання.

Індивідуалізація процесу навчання передбачає «організацію навчально-виховного процесу, при якій вибір способів, прийомів, темпу виховання враховує індивідуальні відмітності учнів, рівень розвитку їхніх здібностей до навчання; має ґрунтуватись на широкому знанні педагогом індивідуальних особливостей, нахилів й інтересів дітей, їх ставлення до навчання» [1, с.79-80].

Основними критеріями визначення оптимальної форми навчання на даному навчальному етапі є: сучасний рівень розвитку і зумовлені потреби дитини, можливості, визначені рівні інтелектуальності та функціонування органів чуття та

дидактичний прогрес учня. Це вимагає адаптації школи до нової якості у більш ефективному навчанні дитини, а отже, посилення освітніх впливів, адаптованих до індивідуального розвитку й освітніх потреб учня та його психофізичних здібностей. Мета індивідуальної роботи, як проміжного і водночас необхідного зв'язку між однією колективною роботою та іншою, полягає у заохоченні всіх учнів докласти інтелектуальних зусиль до розв'язання проблем.

Отже, індивідуалізація впливу на дітей сприятиме творчості та відданості вчителя, відходу від рутини та роботи «на основі методичного посібника», реагуванню на поточні потреби дітей, відкритості до різних підходів до проблем, а також готовності постійно вдосконалювати власну майстерність.

Список літератури

1. Савченко О.Я. (2018). Впровадження інновацій – об'єкт педагогічної теорії і практики. К. : Преса України. No 10. С. 79 – 80.
2. Індивідуалізація виховання: методичні рекомендації / С.Є.Кулачківська, Г.В. Гуменюк, О.О. Вовчик-Блакитна та ін. (2015). К.: Міленіум.126 с.